

TURVALLISESTI JÄÄLLÄ

**Suomen Uimaopetus- ja
Hengenpelastusliitto**

Turvallisesti jäällä

Lue tärkeää tietoa jäädästä.

Milloin jäälle ei voi mennä?

Miten kuljet jäällä oikein?

Mitä teet, jos putoat veteen jäältä?

Mitä teet, jos joku toinen putoaa veteen?

Suomessa meri, järvet ja joet jäätyvät talvella.

Jää ei kuitenkaan ole aina vahvaa.

Heikko jää on vaarallista.

Se voi hajota äkkiä,

ja voit pudota kylmään veteen keskelle jäätä.

Opettele jääohjeet,

niin osaat toimia oikein jäällä.

Jääohjeet

Älä mene jäälle, jos et ole varma, että jää on vahvaa.

- Jää voi olla vahvaa yhdessä kohdassa, mutta heikkoa jo aivan tämän kohdan lähellä.
- Muiden ihmisten jäljet jäällä eivät ole merkki siitä, että jää on vahvaa.
- Kysy muilta ihmisiltä, voiko jäällä kulkea.

Varo vaarallisia paikkoja.

Vältä aina kaikkia paikkoja, joissa jää on usein heikkoa.

Näitä ovat:

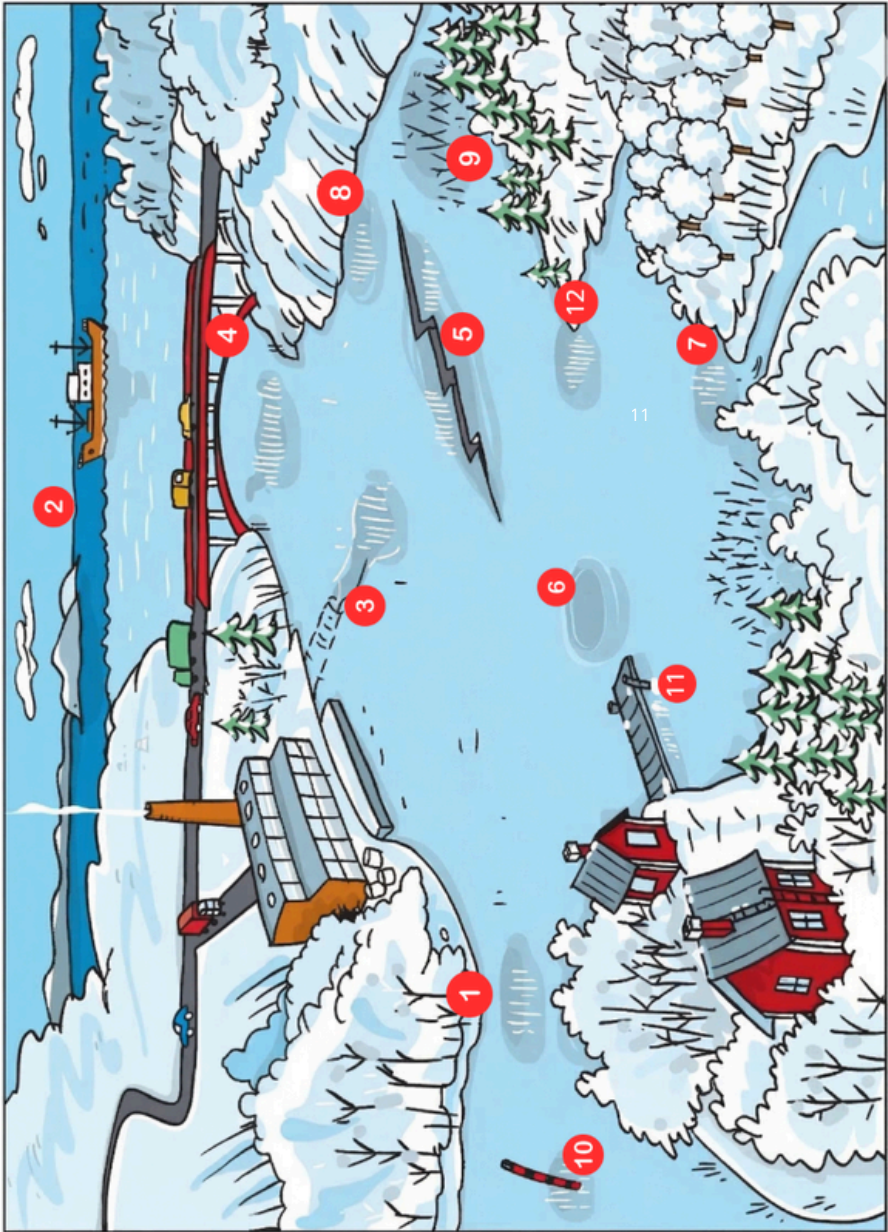
- joen ja puron suisto, eli alue, jossa joki tai puro yhdistyy mereen tai järveen
- paikat, joissa vesi virtaa
- kapeat kohdat
- niemen kärjet
- alueet sillan tai laiturin lähellä
- kaislikot

Muista, että kaikki jää on vaarallista keväällä!

Älä mene yksin jäälle.

Ota aina kaveri mukaan. Jos jotain tapahtuu, kaveri voi auttaa sinua tai hälyttää apua.

Jään rakenteen vaarat

1. Kapeikko

- Jää on ohutta kapeassa kohdassa.
 - Vesi liikkuu – jää ei kannaa.
- ## 2. Laivaväylä
- Tässä kulkee veneitä tai laivoja.
 - Jää voi olla rikki tai sula.

3. Viemäri

- Putkesta tulee vettä.
- Lämmin vesi sulattaa jäätä.

4. Silta

- Sillan alla vesi virtaa.
- Jää on usein heikko.

5. Halkeama

- Jäessä on murtuma.
- Jää voi pettää.

6. Avanto

- Jäessä on reikä.
- Voit pudota veteen.

7. Virtaava vesi

- Vesi liikkuu jään alla.
- Jää on heikko.

8. Jyrkkä ranta

- Ranta menee nopeasti syväksi.
- Jää voi olla ohutta.

9. Kaislikko

- Vedessä on paljon kasveja.
- Jää ei ole vahvaa.

10. Karikko

- Vedessä on kiviä.
- Jää voi rikkoutua.

11. Laituri

- Tässä on rakennelma vedessä.
- Jää on heikko lähellä.

12. Niemen kärki

- Maa työntyy veteen.
- Tuuli ja virta heikentävät jäätä.

Ota aina nämä varusteet mukaan jäälle:

- **Naskalit eli rautapiikit**, joiden avulla voit tarttua jäähän, jos putoat veteen. Kulje aina naskalit kaulassa. Ilman naskaleita vedestä on vaikea päästä pois.
- **Reppu**, joka kelluu. Osta kelluttava reppu urheilukaupasta. Pakkaa reppuun vaihtovaatteet muovipussissa.
- **Pilli**, jolla voit hälyttää apua.
- **Puhelin**, jossa on 112-sovellus ja joka on vesitiiviissä pakkauksessa.
- **Jääsauva**, jolla voit kokeilla, onko jää vahvaa.

Jos jää hajoaa ja putoat veteen, tee näin:

1. Rauhoitu.
2. Huuda apua tai puhalla pilliin.
3. Käänny takaisin suuntaan, josta tulit.
4. Riko jäätä kyynärpäilläsi. Pidä käsivarret vartalon lähellä. Riko jäätä niin pitkälle, kunnes se ei enää mene rikki eli löydät vahvan jään.
5. Kun jää ei enää mene rikki, ota naskalit esiin. Iske naskalit jäähän. Potki jaloilla niin, että pääset vaakatasoon.
6. Pidä kyynärvarret jäässä kiinni. Potki jaloilla. Ryömi jälle naskalien avulla.
7. Mene lämpimään ja vaihda kuivat vaatteet.

Jos et pääse pois vedestä, tee näin:

1. Pidä kiinni jään reunasta ja huuda apua tai puhalla pilliin.
2. Älä liiku paljon. Liike vie lämpöä kehostasi.
3. Jos voit, soita apua puhelimella.
4. Ole rauhallinen ja toiveikas. Se auttaa, että selviydyt.

Jos näet, että joku putoaa veteen jäältä, tee näin:

1. Soita hätänumeroon 112.
2. Älä mene heikolle jäälle itse.
Etsi jokin pitkä ja vahva apuväline. Se voi olla
3. esimerkiksi köysi, takki, veneen airo.
4. Lähesty pelastettavaa ihmistä vahvan jään suunnasta eli suunnasta, jota hän kulki ennen kuin tippui veteen. Konttaa ja ryömi viimeiset metrit.
5. Kun autat, makaa vatsallasi ja levitä jalkasi. Silloin painosi jakautuu tasaisemmin jäälle.
6. Kun olet pelastanut henkilön, vie hänet heti lämpimään.

Lapset ja jää

Jäällä on hauskaa luistella, hiihtää ja pilkkiä eli kalastaa reiän läpi jään alta.

Jää kiinnostaa usein lapsia. Siksi on tärkeää kertoa lapsille jäästä ja sopia yhteiset jääsäännöt.

Keskustelkaa yhdessä näistä asioista:

- Miksi jää voi olla vaarallinen?
- Miten jäällä kuljetaan turvallisesti?
- Mitä täytyy tehdä, jos joku putoaa jäältä veteen?
- Millaiset ovat teidän perheenne jääsäännöt?

Kerro ja opeta lapselle nämä asiat:

- Katsomalla ei voi tietää,
- onko jää vahvaa.
- Vaikka jää on vahvaa rannassa, se voi olla heikkoa muualla, jo rannan lähellä.
- Jäässä on usein heikkoja kohtia, joita ei voi nähdä.
- Jäässä voi olla ohuita kohtia, halkeamia ja virtauksia.
- Lapset eivät saa mennä jäälle ilman aikuista tai aikuisen lupaa.

Pelastusohjeet lapselle

Tee näin, jos joku putoaa veteen jäältä

- Älä juokse jälle auttamaan, vaan pyydä heti apua.
Soita numeroon 112
tai huuda tai hae aikuinen paikalle.
- Kun apu on tulossa, auta pudonnutta ihmistä puheellasi.
Kerro hänelle, että apu tulee.
Neuvo, että hän pitää kiinni jään reunasta.
Juttele rauhallisesti.
Se auttaa, että pudonnut voi olla rauhallinen.

Koko perheen täytyy tietää,
miten jäällä toimitaan.

Opetelkaa yhdessä jääsäännöt.

Tärkeimmät jässännöt

1. Älä mene jäälle, jos et tiedä, onko jää vahvaa.
2. Älä mene yksin jäälle.
3. Ota naskalit aina mukaan jäälle.
4. Soita 112 hätätilanteessa.
5. Älä luota lumeen. Lumi ei ole merkki siitä, että jää on vahvaa.
6. Älä pelasta niin, että menet itse jäälle.

Fimu

FINNISH MULTICULTURAL SPORTS FEDERATION
SUOMEN MONIKULTTUURINEN LIIKUNTALIITTO

Viisaasti vesillä

WWW.VIISAASTIVESILLA.FI

**Suomen Uimaopetus- ja
Hengenpelastusliitto**